

Indeling van het verslag

- I. Werkwijze
- II. Bespreking van de nachtwaarnemingen
- III. Bespreking van de dagwaarnemingen
- IV. Bespreking van de interessante soorten
- V. Evaluatie
- VI. Dankwoord

I. Werkwijze

Op licht: bijna steeds werden 2 skinnervallen opgesteld met daarbij een horizontaal laken op de grond. Ook een losse lamp op de grond met bijhorend laken. De drie lampen werden op geregelde tijdstippen bezocht.

Op smeer: dit jaar werd er nog niet op smeer gezocht.

II. Bespreking van de 5 nachtwaarnemingen

- **12-5-2016:** nachtwaarneming: 41 soorten in 82 exemplaren, er werd waargenomen van 21:50 u tot 00:10 u, temperatuur van 16°C naar 13°C, echt donker werd het om 22:20 u. Het was een warme aangename nacht na een hele periode warm weer!
- **4-7-2016:** nachtwaarneming: 57 soorten in 471 exemplaren, er werd waargenomen van 22:30 u tot 01:00 u. Temperatuur: van 17°C naar 16°C, geen maan, eindelijk na bijna een maand regen en slecht weer, terug wat beter.
- **22-7-2016:** nachtwaarneming: 54 soorten in 281 exemplaren, er werd waargenomen van 22:15 u tot 01:15 u, begin temp. 20°C naar 19°C, volle maan, redelijk veel wind storend in de open vlakte!
- **6-8-2016:** nachtwaarneming: 71 soorten in 215 exemplaren, er werd waargenomen van 22:00 u tot 00:45 u, begin temp. 18°C naar 15°C, een sikkelmaan en NW-wind .
- **31-8-2016:** nachtwaarneming: 59 soorten in 256 exemplaren, er werd waargenomen van 21:00 u tot 00:10 u, begin temp. 18°C naar 16°C, geen maan, tamelijk veel storende wind tot 22:00 u, daarna rustiger.

III. Bespreking van de dagwaarnemingen

- Meestal werd kort voor de nachtwaarneming een wandelingetje op de dijk ondernomen. De enkele soorten die hieruit kwamen zijn verder verwerkt in de nachtwaarneming.

IV. Bespreking van de interessante soorten

TINAEIDAE

echte motten

Monopis crocipitella (Clemens, 1859), Crème kijkgaatje

Voorkomen: een zeldzame soort, wordt dikwijls verward

Voedselplant: leeft als rups vooral in vogelnesten en in opgeslagen materialen zoals granen, meel, e.d.

Zandvliet “Groot Buitenschoor”: 1 exemplaar op 31-viii-2016

OECOPHORIDAE

sikkelmotten

Eratophyes amasiella (Herrich-Schäffer, 1854), Oosterse schone

Voorkomen: sinds 2004 een nieuwe soort voor ons land, daarna gaat het aantal meldingen in stijgende lijn!

Voedselplant: leeft als rups op dood, rottend hout

Zandvliet “Groot Buitenschoor”: 1 exemplaar op 12-v-2016

TORTRICIDAE

kokermotten

Coleophora peribenanderi (Toll, 1943), Distelkokermot

Voorkomen: geen gewone soort, wordt als koker overal gevonden, imago's zijn erg moeilijk te determineren

Voedselplant: de rups leeft in een zelfgemaakte koker (zie 2de foto) op distel

Zandvliet “Groot Buitenschoor”: 1 exemplaar op licht op 6-viii-2016

Coleophora striatipennella (Nylander, 1848), Muurkokermot

Voorkomen: geen gewone soort, wordt als koker overal gevonden, imago's zijn erg moeilijk te determineren

Voedselplant: de rups leeft in een zelfgemaakte koker (zie 2de foto) op *Stellaria*, muurachtigen

Zandvliet “Groot Buitenschoor”: 1 exemplaar op licht op 22-vii-2016

GELECHIIDAE

palpmotten

Eulamprotes wilkella (Linnaeus, 1758), Zilverbandpalpmot

Voorkomen: een lokale en vrij zeldzame soort over het hele land

Voedselplant: leeft als rups in een zijden tube op *Cerastium*

fontanum, gewone hoornbloem juist onder de grondoppervlakte

Zandvliet "Groot Buitenschoor": 2 exemplaren op 31-viii-2016

Pseudotelphusa scalella (Scopoli, 1763), Pronkpalpmot

Voorkomen: geen gewone soort

Voedselplant: leeft als rups op mossen

Zandvliet "Groot Buitenschoor": 1 exemplaar op 12-v-2016

Scrobipalpa costella (Humphreys & Westwood, 1845), Vlelzandvleugeltje

Voorkomen: een lokale en zeldzame soort, toch in 7 provincies waargenomen

Voedselplant: leeft als rups op *Solanum dulcamara* and *Solanum tuberosum*, nachtschadigen

Zandvliet "Groot Buitenschoor": 1 exemplaar op 12-v-2016

TORTRICIDAE

bladrollers

Agapeta zoegana (Linnaeus, 1767), Kanariepietje

Voorkomen: een lokale en zeker geen gewone soort, toch is ze over het hele land waargenomen

Voedselplant: leeft als rups in de wortels van: centaurie/knoopkruid, *Centaurea (nigra)* of duifkruit, *Scabiosa*.

Zandvliet "Groot Buitenschoor": 1 exemplaar op 6-viii-2016

Ancylis unguicella (Linnaeus, 1758), Slanke haakbladroller

Voorkomen: geen gewone soort

Voedselplant: leeft als rups op heide: Erica & Calluna

Zandvliet "Groot Buitenschoor": 1 exemplaar op 12-v-2016

***Bactra lancealana* (Hübner, 1799), Gewone biesbladroller**

Voorkomen: een gewone soort over het hele land wordt dikwijls verward (kan op de geschikte biotopen toch erg talrijk voorkomen)

Voedselplant: leeft als rups op verscheidene lage planten met een voorkeur voor ietwat vochtiger gebieden

Zandvliet "Groot Buitenschoor": 4 exemplaren op 6-viii-2016

***Cochylis hybridella* (Hübner, 1813), Koperrandbladroller**

Voorkomen: een vrij zeldzame soort over het hele land

Voedselplant: leeft als rups in/op de zaden van: echt bitterkruid, *Picris hieracioides*, dubbelkelk, *P. echioides* of streepzaad, *Crepis*

Zandvliet "Groot Buitenschoor": 1 exemplaar op 12-v-2016

***Pseudococcyx turionella* (Linnaeus, 1758), Gewone dennenknopmot**

Voorkomen: een erg lokale soort over het hele land (in slechts 3 provincies recent gevonden)

Voedselplant: leeft als rups op de scheuten van grove den, *Pinus sylvestris*

Zandvliet "Groot Buitenschoor": 1 exemplaar op 12-v-2016

***Thiodia citrana* (Hübner, 1799), Citroenbladroller**

Voorkomen: een erg zeldzame soort (het is geleden van voor 2004 dat de soort nog gemeld werd uit ons land en enkel in Antwerpen werd ze na 1980 gemeld)

Voedselplant: leeft als rups op duizendblad, *Achillea*-soorten en kamille, *Anthemis*

Zandvliet "Groot Buitenschoor": 1 exemplaar op 22-vii-2016

COSSIDAE

houtboorders

***Phragmataecia castaneae* (Hübner, 1790), Rietluipaard**

Voorkomen: een erg lokale soort, enkel in Oost-Vlaanderen, Antwerpen en Limburg

Voedselplant: leeft als rups in de stengel van riet, *Phragmites australis* Linnaeus, 1758)

Zandvliet “Groot Buitenschoor”: 1 exemplaar op 4-vii-2016 (ook al in 2013 door Hugo Wouters)

CRAMBIDAE

grasmotten

Anania perlucidalis (Hübner, 1809), Donkere coronamot

Voorkomen: geen gewone soort, toch bijna over het hele land verspreid

Voedselplant: leeft als rups op distels aan de onderkant van een blad langs de nerf

Zandvliet "Groot Buitenschoor": 2 exemplaren op 31-iv-2016 (ook in 2013 & 2014 Hugo Wouters)

SPHINGIDAE

pijlstaarten

Sphinx ligustri (Linnaeus, 1758), ligusterpijlstaart

Voorkomen: geen gewone soort, wel gevonden in het hele land

Voedselplant: leeft als rups op tal van struiken zoals: Ligustrum, Syringa, Fraxinus, Symphoricarpos, Viburnum opulus, Sambucus nigra,...

Zandvliet "Groot Buitenschoor": 1 exemplaar op 22-vii-2016

GEOMETRIDAE

spanners

Aspitates ochrearia (Rossi, 1794), Gele kustspanner

Voorkomen: een zeer zeldzame en lokale soort, enkel aan de kust en de oevers van de Schelde

Voedselplant: leeft als rups op hertshoornweegbree, *Plantago coronopus*

Zandvliet "Groot Buitenschoor": 1 ex. op 12-v, en 1 ex. op 6 viii-2016, ook al in 2015 Jan Soors & Tim Vochten

Pelurga comitata (Linnaeus, 1758), Kajatehoutspanner

Voorkomen: geen gewone soort, toch overal gevonden

Voedselplant: leeft als rups vooral op melde, Atriplex en ganzenvoet, Chenopodium

Zandvliet "Groot Buitenschoor": 1 exemplaar op 31-viii-2016

Cidaria fulvata (Forster, 1771), Oranje bruinbandspanner

Voorkomen: geen gewone soort, vooral in het zuiden en aan de kust waargenomen

Voedselplant: leeft als rups op roos, zowel wilde als gecultiveerde soorten

Zandvliet "Groot Buitenschoor": enkel in 2013 & 2014 door Chris Bal & Hugo Wouters

***Eilema lurideola* (Zincken, 1817), Plat beertje**

Voorkomen: een zeldzame soort, toch in alle provincies waargenomen

Voedselplant: leeft als rups op korstmossen

Zandvliet "Groot Buitenschoor": 1 exemplaar op 4-vii-2016

***Mythimna pudorina* (Denis & Schiffermüller, 1775), Grijze grasuil**

Voorkomen: een minder gewone soort

Voedselplant: leeft als rups op grassen

Zandvliet "Groot Buitenschoor": enkel in 2014 door Hugo Wouters

V. Evaluatie:

In dit eerste jaar (2016) op het "Groot Buitenschoor" konden we **168 soorten** waarnemen in **1305 exemplaren**.

uit Waarnemingen.be tot en met 2016 (nagekeken op 5 xii 2016): **voorlopig: 68 soorten 346 exemplaren** (waarvan 25 soorten nog niet door ons waargenomen)

Met dank aan: Stijn Baeten, Chris Bal, Wout De Rouck, Wim Konings, Peter Meiniger, Jan Soors, Bob Verselder, Tim Vochten, Frank Wagemans, Hugo Wouters, ...

Dit brengt het voorlopig totaal voor het "Groot Buitenschoor" op: **193 soorten en al ruim 1600 exemplaren**.

Ter vergelijking:

Ekeren "Bospolder": over de 500 soorten met bijna 16 000 exemplaren

Ekeren "Oude Landen": 650 soorten

Hoboken Polder: ruim over de 800 soorten

Merksem: in mijn (stads)tuin (6 m x 12 m!) ruim 670 soorten en bijna 70 000 exemplaren (hier staat de val al meerdere jaren van eind februari tot in begin november elke nacht en de hele nacht)

Er zijn nog steeds enkele erg moeilijke exemplaren (uitsluitend micro's) die nog gedetermineerd moeten worden, deze worden later aan de lijst toegevoegd.

De waarnemingsdata worden goed bijgehouden om te vermijden dat we in een bepaalde periode geen of te weinig waarnemingen doen! (zie het overzicht hieronder)

Nachtwaarnemingen: 12-5-2016, 4-7-2016, 22-7-2016, 06-8-2016, 31-8-2016

Het is dan ook te verwachten dat we in het "Groot Buitenschoor" minstens nog een verdubbeling van het aantal soorten kunnen verwachten in dit mooi gevarieerde gebied!

Daarom hopen we dat we in de toekomst (2017) ons werk te mogen verder zetten om de geïnteresseerden steeds een fijne en nuttige nachtwaarneming te bezorgen en ook om zo een goed en bijna volledig beeld te krijgen van de nachtvlinderfauna van Zandvliet "Groot Buitenschoor".

Alle gegevens van dit gebied worden steeds op **waarnemingen.be** gezet

Alle lijsten zijn ook, indien nodig, op aanvraag digitaal verkrijgbaar.

Ook de totaalijst van Zandvliet "Groot Buitenschoor" is beschikbaar en staat ook op waarnemingen.be.

In de rubriek: "Over dit gebied" in "Waargenomen soorten".

Goede sites die je als bijkomende info kan bezoeken zijn:

<http://www.phegea.org/Checklists/Lepidoptera/LepMain.htm>

www.waarnemingen.be

<http://www.bladmineerders.be/nl>

VI. dankwoord

We houden er aan Natuurpunt en zeker Natuurpunt Antwerpen/Noord, te danken voor de toelatingen, zeker de lokale staf met name Frank Wagemans die de vergunning verleende om dit werk te kunnen verrichten. En tenslotte ook BASF die 's nachts de zaken nauwlettend in het oog hield.

Ook de fotografen worden bedankt: ..... Jean-Yves Baugnée, Christophe Gruwier, Maarten Jacobs, Leo Janssens, Dan Sloopmaekers, Chris Steeman, Philippe Vanmeerbeeck, Toon Verbruggen,

Steeds tot verdere inlichtingen bereid:

Guido De Prins

guido.deprins@telenet.be